

Digitala leveranstjänster

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Här får du veta hur reglerna ska tillämpas när företag som via en digital plattform erbjuder livsmedel och transport till konsumenter.

I en verksamhet där man genom en digital plattform erbjuder livsmedel till konsumenter kan det finnas flera olika aktörer: de som säljer eller skänker maten till konsument, de som tillverkar/bereder maten och de som transporterar maten.

Leveranstjänstföretag

Med leveranstjänstföretag menas här de aktörer som tillhandahåller webbsidor och appar där konsumenten kan köpa och beställa hem livsmedel. Ofta finns funktioner för att registrera kurirer och fördela transportuppdrag och för att andra livsmedelsföretag ska kunna lägga upp sina produkter till försäljning via leveranstjänstföretaget. Exempel på leveranstjänstföretag är Foodora, Uber Eats och Wolt.

Generellt kan man säga att om ett leveranstjänstföretag säljer livsmedel via sin plattform och/eller om de erbjuder transport av livsmedel, så är de en del av livsmedelskedjan. Hur betalning går till spelar ingen roll för denna bedömning. Att på något sätt förmedla köp mellan kund och annan livsmedelsföretagare eller att erbjuda sådan förmedling anses också som en del av livsmedelskedjan. Högst sannolikt uppfyller leveranstjänstföretagen även kriterierna för kontinuitet och organisation och räknas då livsmedelsföretagare.

Ett leveranstjänstföretag har oftast någon slags huvudkontor eller liknande som då sannolikt också är den anläggning som ska registreras. Platsen för denna anläggning avgör vid vilken kommun registreringen ska göras, även om transporter också sker i andra kommuner.

Producenter

Alla slags livsmedel kan säljas via leveranstjänstföretag, till exempel varm eller kall färdiglagad mat eller färdigförpackade livsmedel. Producenterna som tillhandahåller dessa livsmedel är ofta livsmedelsföretagare som har en registrerad livsmedelsanläggning och bedriver verksamhet utanför det som plattformen erbjuder. Det kan till exempel vara restauranger, catering, livsmedelsbutiker, grossister eller lager.

En grundprincip i lagstiftningen är att livsmedelssäkerheten ska garanteras i hela livsmedelskedjan och att det primära ansvaret för detta är livsmedelsföretagarens, se artikel 1.1a-b i förordning (EG) 852/2004. För ett leveranstjänstföretag, som ju är ett livsmedelsföretag, innebär det att alla livsmedel som säljs ska komma från registrerade eller godkända anläggningar. Ett leveranstjänstföretag kan således inte tillhandahålla livsmedel från privatpersoner som inte har registrerade eller godkända livsmedelsanläggningar.

Transportörer

Transportörerna är de som med bil, moped, cykel eller på annat vis transporterar maten till kunden. Ofta kallas dessa för bud, kurir, rider eller liknande.

Transport av livsmedel fram till kund är en tydlig del av livsmedelskedjan. När ett leveranstjänstföretag tillhandahåller transport av livsmedel till kund innebär det att livsmedelskedjan slutar hos slutkonsumenten. Därför är transporten i dessa fall en aktivitet i livsmedelskedjan som ska ligga under ansvar av ett livsmedelsföretag ända fram till kunden. Se artikel 1.1a-b i förordning (EG) 852/2004.

Ansvaret för att uppfylla kraven i livsmedelslagstiftningen kan inte avtalas bort till en konsult eller underleverantör som i sig inte är livsmedelsföretag, till enskilda medarbetare eller liknande. Ett uppdragsgivande livsmedelsföretag ska se till att personal och underleverantörer hanterar livsmedlen i enlighet med gällande livsmedelslagstiftning.

Leveranstjänstföretagen kan i princip lösa ansvaret för transporterna på två sätt:

1. *Transporten ingår i leveranstjänstföretagets verksamhet och ansvar.*

Om ett leveranstjänstföretag anlitar en underleverantör som i sig inte är ett livsmedelsföretag, är de aktiviteter som underleverantören utför på uppdrag av leveranstjänstföretaget en del av leveranstjänstföretagets ansvar.

Om leveranstjänstföretaget har personal som utför transporterna, är denna personal och den transport de utför en del av leveranstjänstföretagets ansvar. Hur personal tas in spelar ingen roll när det gäller ansvaret som leveranstjänstföretaget har.

2. *Transporten ingår i ett annat livsmedelsföretags verksamhet och ansvar.*

Om leveranstjänstföretaget anlitar ett annat livsmedelsföretag för att utföra transporten, så ansvarar det anlitade livsmedelsföretaget för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls under transporten fram till kund. Det kan till exempel vara när ett leveranstjänstföretag låter transporten skötas av en restaurang som har egen utkörning eller av en budfirma som är registrerad som livsmedelsföretag.

När ett leveranstjänstföretag anlitar ett annat livsmedelsföretag för transporten bör de försäkra sig om att detta livsmedelsföretag har registrerat sina livsmedelsanläggningar.

De som transporterar livsmedlen kan ibland även ha andra uppgifter, till exempel att plocka ihop varor i en butik enligt en beställning. Ansvaret för denna hantering ligger hos det livsmedelsföretag som utför transporten och plockningen.

När en kurir tar uppdrag från flera olika leveranstjänstföretag ska kuriren anses vara personal som ingår i det leveranstjänstföretag som den för tillfället arbetar för och det leveranstjänstföretaget ansvarar för transporten som kuriren utför.

Senast uppdaterad 24 juni 2025 Ansvarig grupp ROR_LH